

Sal - Kap Verde

Ud for Senegals kyst, ca. 450 km ude i Atlanterhavet, ligger det lille ørige Kap Verde. På trods af landets bedskedne størrelse var de små øer af yderste vigtighed for portugiserne der kom her til som de første omkring 1455. I starten fungerede øerne som provianteringssted for skibe, men da Amerika blev opdaget og slaveriet begyndte, blev Kap Verde en handelsstation af uvurderlig betydning. Santiago var hovedøen og herfra udgik al handel, Sal var uegenet til beboelse, dog kom en del tilflyttere til øen i takt med saltudvindingen der gennem årene har givet gode og tiltrængte penge.

Det kan virke mærkeligt at en så tyndtbeholdt ø som Sal har en lufthavn, men den italienske diktator Mussolini købte i sin tid rettighederne til at bygge en lufthavn af Portugal, sådan at italienske fly havde et sted at tanke på turene til Sydamerika. Senere, under apartheidtiden, var Kap Verde det eneste afrikanske land der tillod Sydafrikanske fly at mellemlande og sådan skød de første småhoteller op på Sal. Idag kommer hovedindtægten fra turisterne der i stigende tal kommer for at nyde de lækre strande og det solsikre klima.

Samtlige øer er af vulkansk oprindelse, Sal er den ældste og ligger blandt de nordlige øer der går under betegnelsen Ilhas de Barlovento, øerne over vinden. Klimaet øerne i mellem er meget forskelligt, således har Sal og Boavista mod nordøst et meget tørt og varmt klima.

Santa Maria: På sydkysten af øen ligger byen Santa Maria, opført omkring 1950 for de penge man tjente på saltudvinding. Portugals dalende indflydelse i Afrika, kombineret med Kap Verdes kamp for uafhængighed, gik dog hårdt ud over eksporten af salt og med årene stod øen uden indtægter. Det var hårde tider, men småhoteller dukkede op i takt med at flybesætninger fra Sydafrika var i transit på Sal. Senere dukkede portugisiske turister op, efter dem mange italienere og idag er Santa Maria altså også mål for turister fra Skandinavien. Men lad det være sagt med det samme, turismen i Santa Maria er først lige begyndt og byen ligner ikke noget jeg har set før, søvnig, støvet og til tider lidt trist ligger den ud til den lækre strand med det turkisblå vand.

Santa Maria består tre parallelveje der løber langs kysten, længst ude mod vandet dominerer restauranter, souvenirbutikker og hoteller, men jo længere væk fra stranden man kommer, desto færre turister ser man i bybilledet. Det er svært at pege på et egentligt centrum i byen, men det lille torv mellem parallelvej 1 og 2 er et populært samlingssted for både lokale og turister. Santa Maria har adskillige restauranter, lidt småbarer og caféer, men ellers er det småt med natteliv, dog ligger diskotek Pirata i udkanten af byen på vejen mod Espargos. Den irskejede bar Tam Tam tæt ved torvet er også et populært mødested. Et par banker og kontantautomater ligger i byen, ligesom internetcaféer også har fundet vej til Santa Maria. Egentlige supermarkeder skal man lede efter, men omtrent midt i byen på vejen der kommer fra lufthavnen/Espargos ligger faktisk to minimarkeder over for hinanden. Et lille marked ligger lige ved hotel Odjo d' Agua, her er et par boder med frugt og grønt, men ellers er det mest souvenirs i form af træarbejde man kan købe. Sælgerne er dog ret påtængende og så irriterende at man næsten ikke gider at se hvad de tilbyder.

I forlængelse af Santa Maria mod vest ligger langs kysten flere større hoteller og resorts, det gælder i rækkefølge fra byen Morabeza, Belorizonte, Novorizonte, Djadsal og Criola. Længst ude ligger Vila de Farol og rundt om pynten Riu Funana. Hotellerne har alle et strandafsnit med solstole og nogle af dem har også underholdning i form af beachvolley, aerobic osv. Fra hotel Djadsal og ind til Santa Maria løber en lille promenade hvor man finder et par dykker- og surfcentre. Stranden i Santa Maria er med sand og krystalklart vand, desværre bliver her hurtigt dybt og de høje bølger gør den absolut ikke børnevenlig.

Et sjovt sted at opholde sig er på den lange mole der ligger hvor promenaden starter, her kan man ofte se fiskernes fangst som de sidder og renser. De store fisk bliver af og til lagt på en trillebør, som fiskerne derefter kører rundt til byens restauranter med for at sælge deres fangst. En af de gode ting ved Santa Maria er, at man bor side om side med de lokale, man behøver blot kigge ud af hotelvinduet eller gå en tur i gaderne for at se børn der leger eller en gruppe mænd der har samlet sig i skyggen.

De fleste lokale bor i kvarteret længst væk fra stranden, heroppe bagved ligger resterne af Santa Marias saltbrud som man finansierede byen med. Mange af Santa Marias gader kan virke tomme og forladte, men tag op til den blå vandstation der ligger et par hundrede meter fra posthuset, her er ofte en kødrand af mennesker der tapper afsaltet havvand til husholdningen da der ikke findes ferskvand på Sal.

Ponta Preta: Et par km vest for Santa Maria ligger området Ponta Preta hvor det enorme hotel Riu Funana ligger som et fort i ørkenen. Her er stort set ikke andet end hotellet, men der er byggeri i gang og der er store planer for området. Ponta Preta går i øvrigt for at være det bedste surfsted på Sal.

VÆRD AT VIDE

Der er en masse byggeri i gang i Santa Maria, dele af byen ligner en stor byggeplads og halvfærdige huse er ikke et sjældent syn. Den store turistinvasion er først lige startet og de næste 15-20 år vil nok byde på adskillige projekter. Mod vest er der næsten fyldt op langs stranden, så det er i anden række der bliver bygget i øjeblikket. Heller ikke centrum er fri for byggeri og der er en del tomme grunde hvor der efter al sandsynlighed vil blive bygget de kommende år. I Santa Maria flourerer de såkaldte "bumsters", som regel unge mænd der henvender sig til dig med håndtryk og de sædvanlige gloser som "You're my friend" og "Where are you from". Sig bestemt nej tak til disse fyre, starter man først en samtale med dem er de næsten ikke til at slippe af med igen. Småtiggeri og påtrængende gadesægere findes også, primært på den lange promenade der går fra centrum til hotellerne mod vest.

MAD & DRIKKE

Der ligger en del restauranter i Santa Maria, men forvent ikke det store kulinariske sus, maden er generelt meget enkel. Det lokale køkken består af f.eks. bønner, majs, kartofler og forskelligt slags kød. Nationalretten Cachupa er et sjovt mix af disse ingredienser og smager udemærket. På Kap Verde spiser man rigtig meget fisk og det er ofte et godt valg. Hummer, tun, blæksputter, barracuda osv. er tit på menukortet. Vær varsom med "dagens fisk", det kan være alt fra en lille bitte en af slagsen til en krabat på 30-40 cm. Man spiser forholdsvis sent i Santa Maria, langt de fleste restauranter åbner klokken 19 og man gør klogt i at være der deromkring. Der bliver ofte hurtigt fyldt op og betjeningen er generelt meget langsom, restauranterne lever virkelig op til byens motto "No Stress". Vin er ikke specielt dyrt, det kan være en lokal vin fra Fogo eller en importeret fra Portugal. En halv liter koster ca. 500 escudos. Vi prøvede følgende restauranter:

Kultural Café: Dette sted på torvet i Santa Maria er et godt valg. Omfattende menukort der også indeholder lokale retter som f.eks. Cachupa. Udemærket betjening. Kultural Café har åbent hele dagen og er et populært sted for både lokale og turister.

Atlantis: Meget hyggeligt sted med udemærket mad. Kom tideligt, når der er mange mennesker kan det tage sin tid af få sin mad. Åbner klokken 18. Hovedretter fra ca. 800 escudos. Atlantis ligger på stranden lige ud for hotel Belorizonte.

Cretcheu: Et udemærket sted med pizza, pasta, steak og fisk på menukortet. God og venlig betjening. Restauranten ligger ved den lang mole præcis hvor promenaden starter. Fin udsigt til fiskebådene på stranden. Hovedretter fra ca. 600 escudos.

Barracuda: En af byens ældste restauranter, desværre havde kokken en af sine dårlige dage da vi lagde vejen forbi, kold mad og miniportioner, lidt af en skuffelse. Til gengæld hurtig betjening. Hovedretter fra ca. 600 escudos. Barracuda ligger ca. 100 meter øst for den lange mole i Santa Maria.

Aquarium: Her har man kun tre menukort, så hvis man ikke kommer til åbningstid kan man nemt vente 20-30 minutter på bare at se menukortet! Betjeningen er ikke hurtigere. Meget enkel mad. Fisk, pasta og steak er på menukortet. Priser fra ca. 700 escudos. Aquarium ligger ca. 50 meter fra torvet på paralelvejen ud mod stranden.

AKTIVITETER/FORLYSTELSER

Windsurfing: Det helt store hit på Sal og især i Santa Maria. Den konstante vind gør forholdene perfekte, så langs stranden ligger flere steder hvor man kan leje udsyr og/eller lære at surfe.

Dykning: Også her ligger der flere udbydere langs stranden og der er gode dykkemuligheder fra Santa Maria. Ved Buracona kan man dykke i huler og et par vrage ligger ved østkysten, bla. det danske skib "Demfior"

der sank her sidst i 1940'erne. Det siges at man ikke ser så mange farvestrålende fisk i forhold til andre steder, til gengæld er de store og tæt på kysten. F.eks. kan man se meterlange trompetfisk, kæmpe mantaer, skildpadder osv. Der kan dykkes året rundt, men juni til september er det bedste tidspunkt.

Dybthavsfiskeri: Ved den lange mole er der gode muligheder for at komme ud at fiske. Sammenlign de forskellige udbyderes tilbud, jeg så priser fra 30-80 euro.

Glasbundsbad: Den gule glasbundsbad Neptunos sejler hver dag fra Santa Maria. Billet kan købes i Odies-sa vandsportcenter lige over for hotel Morabeza. Det koster 25 euro for voksne og 15 euro for børn. Der er tre afgang om dagen, primært om formiddagen.

Boavista: Man kan tage en tur til Boavista, nabøen mod syd. Forhør dig i Beach Club lige over for hotel Morabeza.

TRANSPORT

Santa Maria er ikke større end at man kan gå byen rundt uden problemer. Skal man længere væk er det nemmest med taxi, dem findes der en del af, dog kører de uden taxameter, så husk at aftale en pris på forhånd. Prisen for en taxitur fra Santa Maria til Espargos bør koste 800-1000 escudos og fra Santa Maria til Ponta Preta ca. 300 escudos. Man kan også leje en taxi for en hel eller halv dag hvis man vil en tur rundt på øen, det er selvfølgelig et lidt dyrere alternativ, men til gengæld bestemmer man selv tempoet. Bemærk dog at de fleste taxier ikke kører til Buracona da der endnu ikke er lavet vej. Den absolut billigste måde at komme rundt er med de såkaldte aluguer, pick-up biler der fungerer som de-letaxier hvor man sidder på bænke på ladet. De kører når de er fyldt op og prisen for en tur fra Santa Maria til Espargos er ca. 100 escudos. Deletaxierne holder i krydset ved BCA Bank og biografen.

Lokale tourbureauer findes også i byen, f.eks. Barracuda Tours ca. 100 meter fra molen. Her kan man bl.a. købe hel- og halvdagsture øen rundt, dykkerture osv. Flere steder skal man dog være 4 eller 6 personer før turen bliver gennemført. En halvdagstur rundt på øen koster ca. 15-20 euro. Vil man se nogle af de andre øer, hvilket er at anbefale, så er det nødvendigt at flyve. Det nationale luftfartsselskab Cabo Verde Airlines (TACV), har ruter fra Sal til alle andre øer med lufthavn, dvs. Santiago (adskillige hver dag), Sao Vicente (Ca. tre om dagen), Boavista (1 om dagen), Fogo (2 om ugen) og Sao Nicolao (flere gange om ugen). TACV har kontor i Sals lufthavn, men man kan også booke en arrangeret udflugt i et af byens tourbureauer. Det er også muligt at leje bil på Sal, helst en 4-hjulstrækker da der kun er hjulspor flere steder. Både Avis og Hertz biludlejning findes på øen.

Udflugter

ØEN RUNDT

Det er sparsomt med seværdigheder på Sal, men en tur rundt på øen kan være et fint alternativ til driverlivet på stranden. De gamle saltbrud i Pedra de Lume er øens største attraktion og faktisk et ganske interessant sted. I et stort vulkankrater har man i en periode på knap 200 år udvundet salt, så meget, at det gav Sal en rimelig velstand og var med til at finansiere øens byer. Produktionen startede omkring år 1800 hvor tungtlæssede æsler forcerede kraterkanten for at aflevere saltet ved havnen. I 1804 gravede man en tunnel gennem krateret, og det gjorde naturligvis arbejdet noget nemmere. Senere, i 1919, byggede man en svævebane der kunne transportere hele 25 tons salt i timen der efter raffinering blev sendt til Afrika. I slutningen af 1820'erne kom en mere organiseret export af salt i stand, da den lokale forretningsmand, Manuel Martins, havde 1000 mand i saltbruddet, heraf 700 slaver. Saltproduktionen sluttede i 1985, men i krateret bliver der ved at dukke salt op, så man har store planer om at gøre saltbruddet til kur- og behandlingssted. Allerede nu ligger et lille center der tilbyder diverse behandlinger. Der er delte meninger om hvor saltet stammer fra, nogle mener at det kommer dybt nede fra undergrunden, mens andre er af den mening at små sprækker i havbunden får saltvand til at sive ind og dermed lave saltholdige søer. Idag kan man stadig se bjerge af salt og søer med forskellig farvet vand, alt efter koncentrationen af salt, de pink områder er dem med mest salt. Svævebanen er der stadig og udenfor krateret kan man se det gamle faldefærdige raffinaderi. Det er gratis at komme ind i krateret og det er muligt at flyde oven på i det saltholdige vand. Kom så tidligt som muligt, allerede omkring 9.30 begynder de store turistgrupper at dukke op. Selve Pedra

de Lume by er næsten ikke værd at skrive om, en stribe huse der minder om noget fra en westernfilm.

Espargos er øens største by og her er der faktisk intet at komme efter. Efterhånden som Sal lufthavn voksede blev det nødvendigt med småhoteller og lidt handel dukkede også op. Idag er Espargos en rigtig by, her er trods alt lidt mere liv end i Santa Maria, men ingen seværdigheder overhovedet. Byen er bygget op omkring et lille bjerg hvor amerikanere og canadiere har bygget et kommunikationscenter på toppen. Man kan gå op på bjerget hvorfra man har en flot udsigt over Espargos og dele af øen.

Ca. tre km fra Espargos ligger den lille havneby Palmeira hvor de fleste af øens varer bliver sejlet ind. Heller ikke her er der nogle seværdigheder, men en tur rundt i de brostensbelagte gader, der har farvestrålende huse i kolonistil er da værd at tage med. I havnen ligger af og til flotte yachts og man kan se fiskerne ordne deres fangst.

Omkring seks kilometer nord for Palmeira finder man Buracona med det såkaldte blå øje. Når solen står rigtigt, kan man på havbunden se en slags øje der kigger op. Der findes ingen asfalteret vej til Buracona, man kører i grus langs den smukke kyst.

Strande

Stranden i Santa Maria er som nævnt lækker med turkisblåt klart vand. Der bliver hurtigt dybt og store bølger slår konstant mod kysten. Vandet bliver dog lidt roligere længst inde i bugten ved den lange mole, her er de bedste bademuligheder for børn. Der er god sigt under overfladen, men desværre ingen fisk. For kvinder er det tilladt at være topløs på stranden. Pas på dine ting når du opholder dig på stranden, af og til går de lokale "bumsters" rundt for at tigge mad eller penge og måske lige se hvad du har i strandtasken. En del hoteller har solstole til deres gæster, men man kan sagtens ligge i det bløde sand, det kan dog ofte være ubehageligt da den konstante vind blæser en del sand hen over stranden.

Vejret

Sal har varmt vejr året rundt, dog er det varmest i sommermånederne. Der blæser ofte en god vind, så i vintermånederne kunne jeg sagtens forestille mig at man kunne få brug for en lun trøje.

Fakta

Religion: Katolikker

Indbyggertal: ca. 420000

Hovedstad: Praia

Valuta: Escudos, 100 escudos er ca. 1 euro der også nemt kan bruges på Sal. Der er et par banker i Santa Maria hvor man kan veksle, men der er ofte lang ventetid.

Vejen til Kap Verde: I vintersæsonen er det nemmest med charterfly til Sal. Man kan flyve med rutefly fra f.eks. Lissabon til både Sal og den nye hovedlufthavn på Santiago. Air Senegal har en rute fra Dakar til Kap Verde.

Flyvetid: ca. 7 timer

Lufthavn: Lille lufthavn med dårlige venteanlæg. Et par taxfree butikker findes.

Turistsprog: Kap Verdeerne er dårlige til fremmedsprog, kan man portugisisk eller spansk er man heldigt stillet. Ellers prøv med engelsk.

Indrejsekraft for danske statsborgere: Der kræves visum for danske statsborgere, kontakt Kap Verdes konsulat i Stockholm. Er man på charterrejse sørger rejsebureauet som regel for visum. Man kan også undersøge at søge visum hvis man booker gennem en lokal arrangør der faxer dine oplysninger til myndighederne, det er noget nemmere.

Mobiltelefon: TDC: Ingen problemer Sonofon: Virkede ikke.

Pillepas: Ikke nødvendigt.

Øvrigt: Det kan være en god idé at tjekke med vaccinationer i god tid inden afrejse.